

СТ А Н О В И Щ Е

от професор д-р инж. Марин Симеонов Маринов, професор във факултет „Авиационен” на ВВУ „Георги Бенковски”

на научните трудове, представени по конкурс за заемане на академична длъжност „професор” за нуждите на секция „Аерокосмически системи за управление“ при Института за космически изследвания и технологии на БАН

Област на висше образование: *5. Технически науки.*

Професионално направление: *5.2. Електроника, електротехника и автоматика.*

Научна специалност: *„Автоматизирани системи за обработка на информация и управление (човекомашинни системи)“*

1. *Общо представяне на получените материали.*

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „*професор*“ е обявен в Държавен вестник бр. 41 от 18 май 2021 г. в област на висшето образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.2. „Електроника, електротехника и автоматика“, по научна специалност „Автоматизирани системи за обработка на информация и управление (човекомашинни системи)“, за нуждите на секция „Аерокосмически системи за управление“ при Института за космически изследвания и технологии (ИКИТ) на БАН.

В законовия срок документи за участие в конкурса е подал един кандидат – доц. д-р Зоя Владимирва Чифлиджанова-Хубенова, който е допуснат до участие в конкурса. Кандидатът е подал всички изискуеми документи в това число:

- справка за изпълнение на минималните национални изисквания, съгласно чл. 29, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и чл. 60, ал. 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ;
- справка за оригиналните научни приноси съгласно чл. 29, ал. 3 от ЗРАСРБ и чл. 60, ал. 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ;
- списък на научните трудове и публикации;
- други документи, доказващи изпълнението на изискванията в ЗРАСРБ, правилника за неговото прилагане и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в Института за космически изследвания и технологии при БАН.

Смятам, че подадените документи отговарят на изискванията и позволяват да се оцени кандидата за заемане на академичната длъжност „*професор*“.

2. *Обща оценка на кандидата и предоставените материали.*

Кандидатът притежава ОНС „Доктор“ по научна специалност 02.21.07 „Автоматизирани системи за обработка на информация и управление (по отрасли)“, присъдена с диплома № 34736, издадена на 04.01.2011 г. от Висшата атестационна комисия с което изпълнява изискванията на чл. 29, ал. 1, т. 1 от ЗРАСРБ и чл. 60, ал. 1, т. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Кандидатът има над 40 години стаж на различни научноизследователски длъжности, като по-голямата част от него е в ИКИТ при БАН. Кандидатът заема академична длъжност „доцент“ в ИКИТ при БАН в професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“ от декември 2014г., с което изпълнява изискванията на чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ и чл. 60, ал. 1, т. 2 от правилника за неговото прилагане.

Кандидатът е представил публикуван монографичен труд в обем на 222 страници с което изпълнява изискванията на чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ и чл. 60, ал. 1, т. 3 от правилника за неговото прилагане.

В представената от кандидата справка за изпълнение на минималните национални изисквания са включени общо 39 доклади и статии от които 2 са

публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а 37 в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, които са включени в националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране или са публикувани в чужбина.

Кандидатът е представил доказателства за 36 цитирания на 32 негови публикации. От цитиранията 4 са в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а 32 са в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, които са включени в националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране или са публикувани в чужбина.

Кандидатът е представил доказателства за участие в 16 национални и 5 международни проекта. Освен това е предоставил информация за привлечените от него средства в проектите в които е участвал.

От предоставените ми справки и материали за изпълнение на минималните национални изисквания приемам следното количество точки по групи показатели:

група показатели А – 50 точки;

група показатели В - 100 точки, събрани от показател 3;

група показатели Г – 320,2 точки, събрани от показатели 7 и 8;

група показатели Д - 136 точки, събрани от показател 12 и 13;

група показатели Е – 322,1 точки, събрани от показател 18, 19, 22 и 26.

Оценката на предоставените ми материали показва, че кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „професор“.

3. Общ анализ на публикациите и научно-изследователската работа на кандидата.

В предоставения ми списък с научни публикации по конкурса фигурират 40 публикации, които са ми предоставени в пълен обем и ги приемам за оценяване.

От предоставените ми публикации 2 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Дванадесет от публикациите са на английски език, а 28 на български език.

От приетите за оценяване публикации 3 са самостоятелни, 13 са с един съавтор, а 24 са с повече от един съавтор. От публикациите със съавтори кандидатът е посочен на първо място в 19, а на второ място в 8. Анализът на публикациите показва, че приносът на кандидата в тях е значим. Съотношението между броя на самостоятелните публикации и тези със съавтор показва, че кандидатът умее да работи в екип.

Освен цитиранията, посочени преди, кандидатът е представил доказателства за още 16 позовавания на негови публикации в учебници, учебни пособия и дисертации. Въпреки, че те не добавят точки към група показатели Д,

те са допълнително свидетелство за използването на резултатите от изследвания на кандидата от други автори.

Кандидатът е представил 14 документа (договори, уверения, отчети и др.) за участие в национални и международни проекти, както и едно авторско свидетелство. Тези документи свидетелстват за широката научноизследователска и научно-приложна дейност на кандидата. На базата на тези документи мога да направя извода, че доцент Хубенова участва активно в различни по характер и обхват научни проекти.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката.

Научните и научно-приложните приноси на кандидата са пряко свързани с проблеми над които работи секция „Аерокосмически системи за управление“ при ИКИТ на БАН.

Научните приноси на кандидата мога да обобща като обогатяване на теорията за взаимодействието между човека и сложни технически системи, като ги групирам в две направления:

- предложени са нови подходи за оценка и моделиране на човешкия фактор в сложни технически системи [В3.1, Г8.5, Г8.7, Г8.9, Г8.14];
- предложени са структури за отчитане на проявите на човешкия фактор в сложните ергатични системи и на организационно-техническа система на безпилотен авиационен комплекс, отчитаща всички технически и човешки звена в такъв комплекс [В3.1, Г8.23].

Приносите с научно-приложен характер в публикациите на кандидата групирам в следните направления:

- анализи, моделиране и оценка на човешкия фактор в сложни технически системи [В3.1, Г8.1, Г8.2, Г8.3, Г8.5, Г8.6, Г8.7, Г8.8, Г8.9, Г8.10, Г8.11, Г8.13, Г8.14, Е18.6];
- разработване и изследване на модели, алгоритми и структурни схеми за изследване на функционалната ефективност на човек-оператор в ДУЛС [В3.1, Г8.23, Г8.12, Г8.17, Г8.21, Г8.19, Г8.23, Г8.25, Г8.26, Е18.6];
- разработване на модели и анализ на операторска дейност [В3.1, Г8.10, Г8.22, Г8.27, Г8.37, Е19.3];
- приложение на методи и техники за изследване на дейността на операторите в сложни технически системи [Г7.2, Г8.6, Г8.15, Г8.24, Г8.30, Г8.31, Г8.33, Г8.35, Г8.36, Г8.37];
- разработване на модели и изследване на комуникационната сигурност в разпределени информационно-управляващи системи с мрежова комуникации [Г8.18, Г8.20, Г8.28, Г8.29, Г8.32];
- разработване и прилагане на технология за производство на модули за космическа храна за екипажи, работещи в екстремни условия [Г7.1, Г7.16, Е19.2].

Приносите с приложен характер в публикациите на кандидата групирам в следните направления:

- оценка на влиянието на човешкия фактор върху надеждността на системата в процеса на функциониране на информационно-управляващи системи в електроенергетиката [Г8.4];
- обосноваване на използването на тренажорите в различни области на ДУЛС [Г8.23];
- разработване на образователна програма за обучение на кандидати-оператори на ДУЛС [Г8.25, Г8.26];
- разработване на методика за оценка на военно-икономическата ефективност на въздухоплавателните средства [Г8.34, Е19.3].

При определяне на приносите на публикациите на кандидата съм използвал номериране, съгласно предоставената от кандидата справка за индивидуалните наукометрични показатели. Буквата е групата на показателите, първото число е номера на показателя в групата, а второто число е поредния номер на публикацията в дадения показател.

5. Критични бележки за представените трудове.

Към съдържанието на предоставените ми публикации нямам критични бележки, но имам някои бележки към начина на предоставянето им.

В списъка с публикациите заглавията на 3 от тях (Г8.26, Г8.27 и Г8.28) са дадени на английски език, докато самите публикации са на български език.

Връзките дадени към 4 от публикациите (Г7.1, Г8.7, Г8.22 и Г8.28) не са действащи.

Някои от представените публикации не са придружени от заглавна страница и съдържание, като за 3 от тях (Г8.26, Г8.28 и Г8.36) няма указана връзка към интернет сайт и не можах да ги открия онлайн. Това не позволява реално да се потвърди включването на тези публикации в посочените издания. За мен не буди съмнения, че те са публикувани, но наличието на титулна страница и съдържание на изданието би премахнало всякакво съмнение.

Смятам, че посочените критични бележки по никакъв начин не намаляват научните приноси на кандидата.

6. Заключение.

Смятам, че доц. д-р Зоя Владимирва Чифлиджанова-Хубенова отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, правилника за неговото прилагане и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ при БАН. Доцент д-р Хубенова притежава и необходимия изследователски опит за заемане на академичната длъжност „професор“ в секция „Аерокосмически системи за управление“ на ИКИТ при БАН.

